

Potrzeba i cele realizacji programu *Mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1 : 50 000*

Henryk Jacek Jezierski*

W latach 1976–1990 prowadzono prace kartograficzne, których efektem było wydanie wszystkich arkuszy *Mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1 : 200 000*.

Prace przygotowawcze do nowej edycji mapy, bardziej szczegółowej, trwały w Państwowym Instytucie Geologicznym wiele lat. Przyjęta w 1994 r. przez kierownictwo Ministerstwa Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa *Polityka resortu w dziedzinie hydrogeologii* wyznaczała jako cel *ochronę wód podziemnych przed degradacją zasobową i jakościową oraz tworzenie warunków racjonalnego nimi gospodarowania*. Jednym z zadań stawianych w tym dokumencie było stworzenie nowoczesnej kartograficznej bazy danych hydrogeologicznych w systemie GIS. Minęły czasy, kiedy można było pozwolić sobie na produkcję niemodyfikowalnych, drukowanych map z niezmiennymi i ściśle określonymi informacjami. Zwłaszcza że mapy hydrogeologiczne przedstawiają informacje o wodach podziemnych, które podlegają zmianom w czasie. Różne są też potrzeby szerokiego grona odbiorców, do których można zaliczyć: geologiczną administrację centralną i wojewódzką, regionalne zarządy gospodarki wodnej, służby Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska, administrację regionalną i samorządy terytorialne podejmujące decyzje o zagospodarowaniu przestrzennym. Technika GIS pozwoli na gromadzenie oraz modyfikowanie zebranych informacji oraz generowanie dowolnych warstw informatycznych na życzenie użytkownika. Prezentacja może być w układzie arkuszowym lub innym dowolnym, regionalnym lub zlewniowym. Wykonawcy prac geologicznych otrzymają nowoczesne narzędzie, umożliwiające generowanie opracowań na podstawie kompilacji z innymi bazami, jak np. *Szczegółową mapą geologiczną Polski 1 : 50 000*.

Mapa stanowi podsumowanie wiedzy hydrogeologicznej o danym terenie. W obszarach, gdzie wcześniej nie wykonywano hydrogeologicznych opracowań regionalnych, nie dokumentowano zasobów dyspozycyjnych lub głównych zbiorników wód podziemnych, przewiduje się badania

terenowe. Będą one uzasadniane i przedstawiane w projekcie prac geologicznych.

Nadzór merytoryczny, kontrolę projektowania i sporządzania arkuszy sprawuje Komisja ds. Opracowań Kartograficznych przy Ministrze OŚZNiL.

Zakończenie realizacji wszystkich 1069 arkuszy przewiduje się w 2004 r.

29 marca 1996 r. Rada Nadzorcza Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zatwierdziła dofinansowanie na realizację zadania w wysokości 20,5 mln zł z 24-miesięcznym terminem realizacji. 12 kwietnia 1996 r. w wyniku przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego MOŚZNiL zleciło Państwowemu Instytutowi Geologicznemu generalne wykonawstwo *Mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1 : 50 000* w liczbie 341 arkuszy, z czego 168 arkuszy podlega reambulacji, a 173 pełnemu opracowaniu. Generalny wykonawca ponosi odpowiedzialność za terminowe i merytorycznie poprawne wykonanie zadania. 25 października 1996 r. główny geolog kraju Krzysztof Szamałek akceptował *Instrukcję opracowywania Mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1 : 50 000* opracowanej w Państwowym Instytucie Geologicznym.

Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1 : 50 000 (MHP) jest kartograficznym odwzorowaniem warunków hydrogeologicznych oraz tych elementów gospodarczych i socjologicznych, które wiążą się z zagrożeniem i ochroną wód podziemnych. Sporządzana jest w cięciu arkuszowym. Prezentuje użytkowe poziomy wodonośne zwykłych wód podziemnych ze wskazaniem głównego poziomu wodonośnego i jego charakterystyką jakościową i ilościową, i zagrożeniami zasobów wód podziemnych.

Rozpoczęcie realizacji seryjnej produkcji *MHP* staje się jednym z ważniejszych zadań hydrogeologii w Polsce. Będzie ogromnym przedsięwzięciem wymagającym doskonałej koordynacji. Dostarczy nowej jakościowo, bo również w postaci bazy danych, informacji o warunkach hydrogeologicznych. Godne podkreślenia jest też to, że został wykreowany wieloletni temat, który będzie realizowany przez szerokie grono hydrogeologów polskich.

*Departament Geologii i Koncesji Geologicznych MOŚZNiL, ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa